

HISTORIA I KULTURA ZIEMI SŁAWIEŃSKIEJ

T. VIII

GMINA I MIASTO SIANÓW

FUNDACJA „DZIEDZICTWO”
URZĄD GMINY I MIASTA SIANÓW

HISTORIA I KULTURA ZIEMI SŁAWIEŃSKIEJ

TOM VIII

GMINA I MIASTO SIANÓW

Redakcja:

WŁODZIMIERZ RĄCZKOWSKI
JAN SROKA

SIANÓW–SŁAWNÓ 2009

ABSTRACT: Włodzimierz Rączkowski, Jan Sroka (eds), *Historia i kultura Ziemi Sławińskiej*, t. VIII: *Gmina i Miasto Sianów* [History and Culture of the Sławno region, vol. VIII: Town Sianów and Community]. Fundacja „Dziedzictwo” Gmina i Miasto Sianów, Sianów–Sławno 2009. pp. 427, figs 126, colour plates 20. ISBN 978-83-61603-00-9. Polish text with German summaries.

These are studies of aspects of history and culture of the Sianów region [Pomerania, Poland]. These papers refer to archaeology and history of the region which is virtually unknown for most of Polish current citizens. It is hard to build a society without roots and without history. People who have lived here for over 50 years do not understand the cultural landscape which has been created and constructed for centuries. The aim of the collection of paper is to bring the history nearer. The knowledge about the past of the region will allow to understand the landscape and protect it as well as create a new social approach to the future. Some papers also refer to current projects which aim is to teach local history, use them for the development as well as build new identity with the respect to the past.

© Copyright by Włodzimierz Rączkowski, Jan Sroka 2009
© Copyright by Authors

Na okładce: Bolesław Kurzawiński, *Sianów ulica Tylna*, 1954, papier, tusz, ołówek,
22,5 × 30 cm, własność Muzeum w Koszalinie, reprodukcja fotograficzna:
Ilona Łukjaniuk, Marta Adamczak

Tłumaczenia na język niemiecki: *Brygida Jerzewska*

Konferencję oraz publikację sfinansowano ze środków
Urzędu Gminy i Miasta w Sianowie

Redaktor: *Katarzyna Ceglarz*
Łamanie komputerowe: *Eugeniusz Strykowski*

Wydawca/Herausgeber:
Fundacja „Dziedzictwo”, 76-100 Sławno, ul. A. Cieszkowskiego 2

ISBN: 978-83-61603-00-9

Druk/Druck: Wydawnictwo Feniks, 75-206 Koszalin, ul. Jana z Kolna 38B

Spis treści

JAN SROKA (Sławno), WŁODZIMIERZ RĄCZKOWSKI (Poznań), <i>Granice kulturowe? O waloryzowaniu przeszłości</i>	7
RYSZARD WĄTROBA (Sianów), <i>Sianów i okolica dziś</i>	15
IGNACY SKRZYPEK (Koszalin), <i>Osadnictwo archeologiczne gminy Sianów</i>	21
JOANNA CHOJECKA (Koszalin), <i>Źródła archiwalne do dziejów gminy Sianów</i> . . .	83
ANDRZEJ CHLUDZIŃSKI (Pruszcz Gdański), <i>Nazwy miejscowe Gminy i Miasta Sianów</i>	119
BARBARA POPIELAS-SZULTKA (Słupsk), <i>Posiadłości ziemskie klasztoru bukowskiego na ziemiach Sławińskiej i Darłowskiej</i>	167
SYLWIA WESOŁOWSKA (Szczecin), <i>Z dziejów szkolnictwa w Gminie i Mieście Sianów do 1945 roku</i>	177
WOJCIECH STYLSKI (Szczecin), <i>Z dziejów wsi Sierakowo</i>	209
EWA GWIAZDOWSKA (Szczecin), <i>Za górami, za lasami... fabryka. Gmina Sianów w dawnej kartografii i ikonografii</i>	217
MARIA WITEK, WALDEMAR WITEK (Szczecin), <i>Tradycyjne (ryglowe) budownictwo wiejskie w gminie Sianów</i>	269
ZBIGNIEW SOBISZ (Słupsk), <i>Flora parków podworskich gminy Sianów</i>	297
SIEGFRIED BARZ (Będzinko), <i>Okolice Sianowa w twórczości malarzy niemieckich okresu międzywojennego</i>	315
BERNARD KONARSKI (Koszalin), <i>Fabryka zapatek w Sianowie</i>	321
INGE WESTHÄUSLER (Meisenweg, Niemcy), <i>Eventin von März 1945 bis August 1946</i>	331
KAZIMIERA JANOWICZ (Sianów), <i>Nasze drogi do Sianowa</i>	337
RYSZARD WĄTROBA (Sianów), <i>Honorowi Obywatele Gminy i Miasta Sianowa</i> . . .	351
ANDRZEJ DĘBOWSKI (Sianów), <i>Gmina Sianów na Szlaku Cysterskim</i>	371
ALEKSANDRA KOWALCZYK (Sianów), <i>Wioski tematyczne – kierunek rozwoju polskiej wsi po roku 1989</i>	381

HENRYK ROMANIK (Koszalin), <i>Kontynuacje literackie, duszpasterskie i społeczne doświadczenie artystyczne z albumem poetyckim „Koniec świata w Iwici- nie”</i>	389
Indeks osób	407
Indeks nazw geograficznych	417
Lista adresowa Autorów	425

Honorowi Obywatele Gminy i Miasta Sianów

RYSZARD WĄTROBA (Sianów)

Honorowe obywatelstwo – obywatelstwo miasta lub innej jednostki terytorialnej, forma szczególnego wyróżnienia osoby zasłużonej

Rawicz 2005: 256

Historia naszych miejscowości nie zaczęła się w 1945 roku. Uświadamiam to sobie za każdym razem, kiedy na swojej drodze spotkam kogoś, kto o przeszłości mojej Ziemi Sianowskiej wie więcej ode mnie. Od razu jednak przypominam sobie nie moje niestety powiedzenie, że „nie wstydem jest nie wiedzieć, ale wstydem pozostawać w niewiedzy”. Jako mieszkaniec tej Ziemi powinienem lepiej niż ktokolwiek inny znać jej historię, a jednym ze sposobów, by tak się stało, jest ciągle poszukiwanie informacji.

Historia naszych miejscowości to też, a może przede wszystkim historia ludzi. Ludzi, którzy chodzili po tych samych co i my ulicach, pobierali się bądź nie, bawili i umierali niezależnie od wydarzeń historycznych w Polsce, Europie czy na świecie. Także tych, których wyróżniano tytułami zasłużonych czy honorowych!

Z przeprowadzonych przeze mnie poszukiwań wynika, że przed 1945 rokiem miasto nadało tytuł Honorowego Obywatela Augustowi Kolbemu (18.08.1821–23.02.1900) oraz Joachimowi Kummertowi (17.12.1834–30.03.1914) (Raasch 2007: 52). Pierwszy był założycielem fabryki zapalek, drugi sędzią sądowym, późniejszym burmistrzem Kołobrzegu. Czy byli też inni?

Po roku 1945 długo nie podnoszono tego tematu. Dopiero 11 lutego 1993 roku z okazji 650-lecia nadania praw miejskich uhonorowano dziesięcioro zasłużonych mieszkańców miasta Sianowa: Janinę Łago-

dzicz, Józefa Łukaszczyka, Leona Ozgę, Annę Piechocką, Feliksa Pietraszkiewicza, Alfonsa Piotrowskiego, Mieczysława Piotrowskiego, Józefa Soróbkę, ks. Jana Szalacha oraz Franciszka Tralewskiego (por. *Aneks*).

Podobnie uczyniono 21 maja 1994 roku, kiedy podczas koncertu „Z życzeniami dla sianowian” uhonorowano kolejnych pięcioro zasłużonych mieszkańców Ziemi Sianowskiej: Danutę Miler, Bernarda Konarskiego, Bernarda Szulca, Józefa Wolskiego i Rajmunda Zarzyckiego (por. *Aneks*).

Do 11 lutego 2008 roku, to jest do dnia podjęcia Uchwały Nr XX/112/08 Rady Miejskiej w Sianowie w sprawie trybu i zasad przyznawania tytułu Honorowego Obywatelstwa Gminy i Miasta Sianowa nie było aktu prawnego, który by regulował tryb i zasady przyznawania honorowego obywatelstwa osobom fizycznym.

Nie oznacza to jednak, że nie mamy Honorowych Obywateli Gminy i Miasta Sianowa i to sprzed 11 lutego 2008 roku. Mamy i to trzech.

Pierwszym (Boroń 2001), który dostąpił tego zaszczytu był ks. Antoni Siemiński (4.09.1910–10.09.2005) (Tabl. D).

W Uchwale Nr XXXVIII/222/2001 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 29 czerwca 2001 roku w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Sianowaczytamy (ryc. 1):

W uznaniu zasług, pamiętając dobro, jakie dla mieszkańców Sianowa uczynił przez lata swojej służby duszpasterskiej, z okazji 60-lecia święceń kapłańskich tytuł „Honorowego Obywatela Sianowa” Rada Miejska w Sianowie ma zaszczyt nadać ks. Antoniemu Siemińskiemu.

Z propozycją podjęcia czynności zmierzających do wyróżnienia pierwszego, powojennego polskiego proboszcza parafii Sianów – ks. Antoniego Siemińskiego tytułem Honorowego Obywatela Miasta Sianowa wystąpił Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Sianowie (Dębowski 2006). W liście intencyjnym skierowanym do ówczesnego Przewodniczącego Rady Miejskiej w Sianowie Jana Skrzypczaka (ryc. 2) czytamy między innymi:

Ksiądz Antoni Siemiński pracował w parafii Sianów od 29 lipca 1946 roku do 20 marca 1955 roku. Swoją postawą pełną życzliwości, pracowitości, stałym dążeniem do scementowania przybyłej z różnych stron ludności zyskał właściwy klimat do budowy nowego życia.

Niestrudzoną pracą na dużym obszarze, uczył polskości, pobożności i zabawy. Ocena przełożonych ks. Antoniego, [...] wspomnienia mieszkańców parafii, ciągle do dziś, pragnienie informacji o mieszkańcach i mie-

**UCHWAŁA Nr XXXVIII/222/2001
RADY MIEJSKIEJ W SIANOWIE
z dnia 29 czerwca 2001 roku**

w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Sianowa

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 z późniejszymi zmianami) uchwała się, co następuje:

§ 1

W uznaniu zasług pamiętając dobro, jakie dla mieszkańców Sianowa uczynił przez lata swojej służby duszpasterskiej, z okazji 60 lecia święceń kapłańskich tytuł Honorowego Obywatela Sianowa Rada Miejska w Sianowie ma zaszczyt nadać Ks. ANTONIEMU SIEMIŃSKIEMU.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Sianowie
Jan Skrzypczak
Jan Skrzypczak

Ryc. 1. Uchwała Nr XXXVIII/222/2001 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 29 czerwca 2001 roku w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Sianowa ks. Antoniemu Siemińskiemu

ście, a także kontakty osobiste, wskazują na wielkie umiłowanie tej ziemi przez kapłana i człowieka już dziś sędziwego.

Był w tych trudnych czasach drogowskazem do uczciwego życia, wspólnej pracy dla dobra naszej małej Ojczyzny oraz ogniwem dla budzącej się pookupacyjnej Polski.

Ksiądz Antoni Siemiński, w czerwcu bieżącego [2001 roku – przyp. RW] roku, będzie obchodził 60-lecie Święceń Kapłańskich, dlatego też sygnały seniorów, pokolenia pierwszych, budujących po okupacyjnej niedoli mieszkańców Sianowa, Akcja Katolicka w tym liście wskazuje.

W załączeniu lista członków POAK w Sianowie, popierających list intencyjny do Rady Miejskiej w Sianowie.

PARAFIALNY ODDZIAŁ
AKCJI KATOLICKIEJ
p.w. Św. Stanisława Kostki
ul. Dębowa 21-B/5
76-004 S I A N O W

Sianów, dnia 10 maj 2001

Pan Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Sianowie

Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Sianowie zwraca się z propozycją podjęcia czynności, zmierzających do wyróżnienia pierwszego, powojennego, polskiego proboszcza parafii Sianów, Księdza Antoniego Siemińskiego, tytułem Honorowego Obywatela Miasta Sianowa.

Ksiądz Antoni Siemiński pracował w parafii Sianów od 29 lipca 1946 roku do 20 marca 1955 roku. Swoją postawą pełną życzliwości, pracowitości, stałym dążeniem do scementowania przybyłej z różnych stron ludności zyskał właściwy klimat do budowy nowego życia.

Niestrudzoną pracą na dużym obszarze, uczył polskości, pobożności i zabawy. Ocena przełożonych Ks. Antoniego, według kroniki historycznej, wspomnienia mieszkańców parafii, ciągle do dziś, pragnienie informacji o mieszkańcach i mieście, a także kontakty osobiste, wskazują na wielkie umiłowanie tej ziemi, przez kapłana i człowieka już dziś sędziwego.

Był w tych trudnych czasach, drogowskazem do uczciwego życia, wspólnej pracy dla dobra naszej małej Ojczyzny oraz ogniwem dla budzącej się pookupacyjnej Polski.

Ks. Antoni Siemiński, w czerwcu bieżącego roku, będzie obchodził 60lecie Świeceń Kapłańskich, dlatego też sygnały seniorów pokolenia pierwszych, budujących po okupacyjnej niedoli mieszkańców Sianowa, Akcja Katolicka w tym liście wskazuje.

W załączeniu lista członków POAK w Sianowie, popierających list intencyjny do Rady Miejskiej w Sianowie.

PREZES ZARZĄDU
Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej

Krystian Lenz

Ryc. 2. Wniosek Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej w Sianowie o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Sianowa ks. Antoniemu Siemińskiemu

Ksiądz Antoni Siemiński na Ziemię Odzyskane przybył z Warszawy. „Miałem tylko sutannę, płaszcz, buty i wiarę” – wspominał. „Choć byłem z wami krótko, to nigdy o was nie zapomniałem” – mówił Honorowy Obywatel, odbierając z rąk burmistrza i przewodniczącego rady pamiątkową tablicę i uchwałę przyznającą Mu ten zaszczytny tytuł. „Zawsze będę was miał w sercu”.

Kolejnym, który dostąpił tego zaszczytu, był ks. Jan Szalach (urodzony 7.06.1930 roku) (Wnuk 1998; Anonim 2005) (Tabl. II: A). W Uchwale Nr XXXIX/227/05 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 25 listopada 2005 roku w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy i Miasta Sianów Księdzu Janowi Szalachowi czytamy (ryc. 3):

**Uchwała Nr XXXIX/227/05
RADY MIEJSKIEJ W SIANOWIE
z dnia 25 listopada 2005 roku**

w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy i Miasta Sianów
Księdzu Janowi Szalachowi

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591, z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806, z 2003 r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568, z 2004 r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203) uchwała się co następuje:

§ 1

Wyrażając wdzięczność, uznanie oraz głęboki szacunek za dobro jakie dla mieszkańców Gminy i Miasta Sianów uczynił przez lata swojej służby duszpasterskiej, z okazji 15-lecia samorządu Rada Miejska w Sianowie nadaje

**Księdzu JANOWI SZALACHOWI
HONOROWE OBYWATELSTWO GMINY I MIASTA SIANÓW**

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Sianowie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Sianowie

Marcin Gawienowski

Ryc. 3. Uchwała Nr XXXIX/227/05 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 25 listopada 2005 roku w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy i Miasta Sianów ks. Janowi Szalachowi

Wyrażając wdzięczność, uznanie oraz głęboki szacunek za dobro, jakie dla mieszkańców Gminy i Miasta uczynił przez lata swojej służby duszpasterskiej, z okazji 15-lecia samorządu Rada Miejska w Sianowie nadaje Księdzu Janowi Szalachowi „Honorowe Obywatelstwo Gminy i Miasta Sianów”.

W *Uzasadnieniu* do wspomnianej wyżej uchwały podpisanym przez ówczesnego Przewodniczącego Rady Miejskiej w Sianowie Mariana Gawienowskiego czytamy między innymi:

[...] Dekretem Kurii Biskupiej w Koszalinie z 29 czerwca 1978 roku został zwolniony z Żydowa i mianowany proboszczem parafii pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Sianowie.

Do parafii przybył 7 lipca 1978 roku i funkcję proboszcza pełnił do 27 sierpnia 2003 roku.

W czasie swojego pobytu w Sianowie dał się poznać jako człowiek wielkiego serca i czynu. To dzięki Niemu dokonano remontu starej plebani w 1978 roku, a w 1979 roku położono nową blachę miedzianą na kopule i blachę ocynkowaną na dachu kościoła parafialnego.

W latach 1980–1981 położono posadzkę marmurową, obito klepką modrzewiową sufit, dokonano konserwacji ołtarza i ambony.

W roku 1982 rozpoczęto budowę nowej plebani przy kościele parafialnym oraz wyremontowano budynek katechetyczny. W roku 1983 budynek plebani został oddany do użytku.

W 1985 roku rozpoczęto budowę kościoła filialnego w Węgorzewie. Prace zakończono poświęceniem kościoła 29 czerwca 1986 roku.

W 1992 roku ks. Jan Szalach z okazji 650-lecia nadania praw miejskich dla Sianowa otrzymał w darze teren pod budowę nowego kościoła na Osiedlu Nr 2 w Sianowie. Budowę kościoła rozpoczęto w 1994 roku, a już 1 grudnia 1996 roku dokonano poświęcenia ścian nowego kościoła.

W roku 2001 dokonano remontu zabytkowych organów mechanicznych w kościele parafialnym.

Okres 25 lat pobytu ks. Jana Szalacha w parafii Sianów to czas ofiarnej, pełnej zaangażowania pracy.

Podsumowując: autorytet ks. kanonika Jana Szalacha oraz Jego liczne zasługi uzasadniają w pełni przyznanie tytułu „Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Sianów”.

Trzecim, który dostąpił tego zaszczytu, był ks. Ryszard Eugeniusz Dutkiewicz (16.07.1947–11.09.2002) (Gosek 2007; Kławsuic 2007; Krakowiak, Stolarczyk 2007) (Tabl. II: B). W Uchwale Nr XVII/97/07 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 8 grudnia 2007 roku w sprawie przyznania Honorowego Obywatelstwa Miasta Sianowa ks. Ryszardowi Eugeniuszowi Dutkiewiczowi czytamy (ryc. 4):

Wyrażając uznanie oraz głęboki szacunek dla zasług „Ojca Ruchu Hospicyjnego w Polsce”, przyznaje się Księdzu Ryszardowi Eugeniuszowi Dutkiewiczowi „Honorowe Obywatelstwo Miasta Sianowa”.

We wniosku Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej w Sianowie skierowanym do Przewodniczącej Rady Miejskiej w Sianowie Kazimie-ry Janowicz czytamy:

**Uchwała Nr XVII/97/07
Rady Miejskiej w Sianowie
z dnia 8 grudnia 2007 roku**

w sprawie przyznania Honorowego Obywatelstwa Miasta Sianowa Księdzu Ryszardowi Eugeniuszowi Dutkiewiczowi.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337 oraz z 2007 r. Nr 48, poz. 327 i Nr 138, poz. 974) uchwała się co następuje:

§ 1. Wyrażając uznanie oraz głęboki szacunek dla zasług „Ojca Ruchu Hospicyjnego w Polsce” przyznaje się

**Księdzu Ryszardowi Eugeniuszowi Dutkiewiczowi
HONOROWE OBYWATELSTWO MIASTA SIANOWA.**

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Sianowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ
K. Janowicz
mgr Kazimiera Janowicz

Ryc. 4. Uchwała Nr XVII/97/07 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 8 grudnia 2007 roku w sprawie przyznania Honorowego Obywatelstwa Miasta Sianowa ks. Ryszardowi Eugeniuszowi Dutkiewiczowi

Wsluchując się w głosy wielu ludzi, różnych środowisk o nieprzeciętnej realizacji kapłańskiego powołania, wnosi o podjęcie uchwały Rady Miejskiej w Sianowie o uznanie śp. księdza Ryszarda Eugeniusza Dutkiewicza urodzonego 16 lipca 1947 roku w Sianowie, syna Kazimiery i Stefana Dutkiewiczów: „Honorowym Obywatelem Miasta Sianowa”.

W szerokim *Uzasadnieniu* czytamy między innymi:

Ojciec Ruchu Hospicyjnego w Polsce, jak nazywają ks. Ryszarda Eugeniusza Dutkiewicza poświęcił temu dziełu wiele. Jego słowa w trakcie rekolekcyjnych kazań i głęboka znajomość tematu zaszczerpiała w wolontariuszach, a także wśród służby medycznej każdego szczebla niezwykle precyzyjnie potrzebę niesienia pomocy tak bardzo oczekiwanej przez najsłabszych, tym, którym nikt już pomóc nie zdoła.

[...]

Stacjonarne hospicjum, którego budowa zajęła ostatni fragment życia księdzu Ryszardowi Eugeniuszowi Dutkiewiczowi jest imponujące, a jak jest potrzebne – to tylko można ocenić choćby przez perspektywę zgromadzonych kartek z prośbą o modlitwę w gablotach kaplicy hospicyjnej za zmarłych pacjentów.

Ten syn sianowskiej ziemi zachwyił serca wielu ludzi i pokazał, jak wiele jest jeszcze przestrzeni, by pomóc drugiemu człowiekowi.

W *Uzasadnieniu* tym znajdujemy również wypowiedzi wielu znamienitych postaci Kościoła, nauki i kultury (ryc. 5, 6), między innymi:

Charyzmatyczny kapłan szczególnie nastawiony na ludzkie cierpienie. Był mistrzem i nauczycielem w podejściu do chorych, po kilku minutach kontaktu chory wybierał go na towarzysza swej drogi (prof. Joanna Muszkowska-Penson).

Zastanawiając się nad przyczynami tak zdecydowanego dążenia księdza Ryszarda Eugeniusza do powołania reprezentacji Hospicjów jako Ogólnopolskie Forum Ruchów Hospicyjnych, myślę, że jako jedyny z nas miał świadomość powstawania ustawy o zakładach opieki zdrowotnej oraz idących za tym zmian w organizacji służby zdrowia, dlatego starał się, aby ruch hospicyjny mógł w razie potrzeby wypowiadać swoje zdanie odnośnie przygotowywanych zapisów (prof. Jolanta Stokłosa).

Kiedy spogląda się z perspektywy lat, zdumiewa intensywność działań, jakie podejmował 35-letni człowiek, zaledwie dziesięć lat po święceniach: rektor wspólnoty pallotynów, diecezjalny duszpasterz służby zdrowia, wzięty rekolekcjonista i kaznodzieja, budowniczy kościoła, opozycjonista czynnie zaangażowany w pomoc uwięzionym, internowanym i ich rodzinom, twórca Duszpasterskiego Ośrodka Filmowego, przekształconego następnie w Video Studio Gdańsk, aktywny uczestnik spotkań z ludźmi świata kultury, nauki i wolnej myśli politycznej, odbywających się regularnie w nowym kościele, autor nowatorskiej formy duszpasterstwa przedszkolaków i ich rodziców (ks. dr Piotr Krakowiak).

Z jakim ogromnym zaangażowaniem budował i wyposażał świątynie! Jak cieszył się nie tylko tym, że był to nie tylko piękny dom Boży, ale także tym, że w domu Bożym mogły odbywać się – obok mszy świętej – spektakle teatralne, które swym twórczym wyrazem potwierdzały prawdę Bożą. Wreszcie – fascynował się Ojczyzną, która na jego oczach odzyskiwała swą wolność i tożsamość. Taki był (arcybiskup Tadeusz Gołowski).

PARAFIALNY ODDZIAŁ
AKCJI KATOLICKIEJ
pw. Św. Stanisława Kostki
ul. Dębowa 21-B/5
76-004 S I A N O W
NIP 499-03-39-750

BIURO RADY MIEJSKIEJ
W S I A N O W I E
W P Ł Y N Ę Ł O
dnia 19.10.2007
zał. podpis

Dnia, 19. 10. 2007r. Sianów

GMINA I MIASTO Sianów	
W P Ł Y N Ę Ł O	
Data	22.10.2007
Nr rej.	4410
zał.	1
podpis	

Pani
Przewodnicząca
Rady Miejskiej
w Sianowie

W N I O S E K

Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Sianowie, wsłuchując się w głosy wielu ludzi, różnych środowisk o nieprzeciętnej realizacji kapłańskiego powołania wnosi o podjęcie uchwały Rady Miejskiej w Sianowie o uznanie śp. księdza Ryszarda Eugeniusza Dutkiewicza urodzonego 16 lipca 1947r. w Sianowie, syna Kazimierzy i Stefana Dutkiewiczów: Honorowym Obywatelom miasta Sianowa.

UZASADNIENIE

Śp. ks. Ryszard Eugeniusz Dutkiewicz ze zgrupowania Pallotynów w trakcie swojej pracy w Gdańsku, wśród wielu problemów, które realizował w latach 1972-2000, a więc niezwykle trudnym czasie dla Ojczyzny, swoją obecnością, postugą i czynną pomocą pomagał realizatorom dążeń wolnościowych w kolebce „Solidarności” Gdańskiej, w czasie stanu wojennego.

„Wspominam go jako sekretnego-pozostającego w cieniu-opiekuna mojej rodziny z lat stanu wojennego. W tym czasie przebywałem w Zakładzie Karnym w Koronowie i Potulicach po procesie, w którym sędzia kmr. A. Grzybowski w trybie doraźnym udowodnił mi zamach na władzę ludową z powodu nieodstąpienia od działalności związkowej, za co wymierzył najniższy z możliwych wyrok trzy lata więzienia oraz rok pozbawienia praw publicznych.”(Krzysztof Sosnowski)

Humanizm księdza Eugeniusza w działaniach, delikatność, niezwykły dar w kontaktach z cierpiącymi przynosił im wielką ulgę.

Jego szczególna troska o najsłabszych, często pozostawionych samymi sobie, On z nimi trwał- z tymi w szpitalu i, z tymi konającymi w swoich domach.

„Charyzmatyczny kapłan szczególnie nastawiony na ludzkie cierpienie. Był mistrzem i nauczycielem w podejściu do chorych, po kilku minutach kontaktu chory wybierał go na towarzysza swej drogi” (prof. Joanna Muszkowska- Penson)

Ojciec Ruchu Hospicyjnego w Polsce, jak nazywają ks. E. Dutkiewicza poświęcił temu dziełu wiele. Jego słowa w trakcie rekolekcyjnych kazań i głęboka znajomość tematu zaszczepliła w wolontariuszach, a także wśród służby medycznej każdego szczebla niezwykle precyzyjnie potrzebę niesienia pomocy tak bardzo oczekiwanej przez najsłabszych, tym, którym nikt już pomóc nie zdoła.

„Zastanawiając się nad przyczynami tak zdecydowanego dążenia księdza Eugeniusza do powołania reprezentacji Hospicjów jako Ogólnopolskie Forum Ruchów

Ryc. 5. Wniosek Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej w Sianowie w sprawie przyznania Honorowego Obywatelstwa Miasta Sianowa ks. Ryszardowi Eugeniuszowi Dutkiewiczowi (strona 1)

Hospicyjnych, myślę, że jako jedyny z nas miał świadomość powstawania ustawy o zakładach opieki zdrowotnej oraz idących za tym zmian w organizacji służby zdrowia, dlatego starał się, aby ruch hospicyjny mógł w razie potrzeby wypowiedzieć swoje zdanie odnośnie do przygotowanych zapisów.” (prof. Jolanta Stokłosa)

Nie sposób pominąć pracy księdza Eugeniusza z najmłodszymi. To kolejne pole, gdzie z wielką dbałością kształtował w małym człowieku jego przyszłość przez właściwe wychowanie.

„Kiedy spogląda się z perspektywy lat zdumiewa intensywność działań, jakie podejmował 35-letni człowiek, zaledwie dziesięć lat po święceniach: rektor wspólnoty zakonnej pallotyńców, diecezjalny duszpasterz służby zdrowia, wzięty rekolekcjonista i kaznodzieja, budowniczy kościoła, opozycjonista czynnie zaangażowany w pomoc uwięzionym, internowanym i ich rodzinom, twórca Duszpasterskiego Ośrodka Filmowego, przekształconego następnie w Video Studio Gdańsk, aktywny uczestnik spotkań z ludźmi świata kultury, nauki i wolnej myśli politycznej, odbywających się regularnie w nowym kościele, autor nowatorskiej formy duszpasterstwa przedszkolaków ich rodziców.” (ks. dr Piotr Krakowiak)

Również i dbałość o kształt fizyczny- kościół murowany, troska o pierwszą swoją świątynię usytuowaną pośród gmachów Akademii Medycznej.

„Z jakim ogromnym zaangażowaniem budował i wyposażał świątynię! Jak cieszył się nie tylko tym, że był to nie tylko piękny dom Boży, ale także tym, że w domu Bożym mogły odbywać się- obok mszy świętej- spektakle teatralne, które swym twórczym wyrazem potwierdzały prawdę Bożą. Wreszcie- fascynował się Ojczyzną, która na jego oczach odzyskiwała swą wolność i tożsamość. Taki był. (Arcybiskup Tadeusz Gocłowski)

Stacjonarne hospicjum, którego budowa zajęła ostatni fragment życia księdzu Dutkiewiczowi jest imponująca, a jaka jest potrzeba - to tylko można ocenić choćby przez perspektywę zgromadzonych kartek z prośbą o modlitwę w gablotach kaplicy hospicyjnej za zmarłych pacjentów.

Ten syn sianowskiej ziemi zachwyił serca wielu ludzi i pokazał jak wiele jest jeszcze przestrzeni by pomóc drugiemu człowiekowi;

„Po jego śmierci padło wiele dobrych i ciepłych słów o jego charyzmacie, dziele, dokonaniach. Pogrzeb był ogromną manifestacją wdzięczności za dzieło, którego dokonał przez ponad trzydzieści lat swojego kapłaństwa, w ciągu 55- letniego życia.” (ks. dr Piotr Krakowiak)

Z wyrazami szacunku

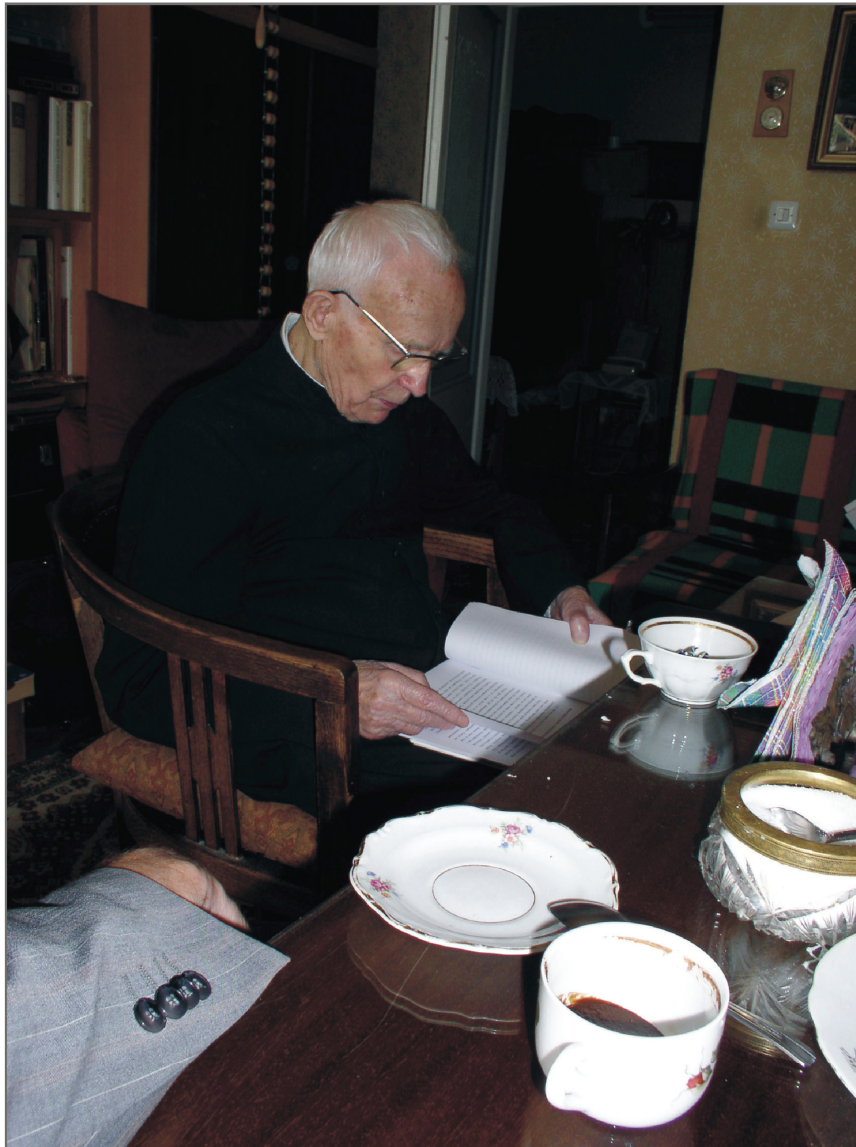
Prezes
Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej

Ryszard Sobczyński

Ryc. 6. Wniosek Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej w Sianowie w sprawie przyznania Honorowego Obywatelstwa Miasta Sianowa ks. Ryszardowi Eugeniuszowi Dutkiewiczowi (strona 2)

Po jego śmierci padło wiele dobrych i ciepłych słów o jego charyzmacie, dziele, dokonaniach. Pogrzeb był ogromną manifestacją wdzięczności za dzieło, którego dokonał przez ponad trzydzieści lat swojego kapłaństwa, w ciągu 55-letniego życia (ks. dr Piotr Krakowiak).

Pierwszym, który otrzymał Honorowe Obywatelstwo Gminy i Miasta Sianowa po podjęciu przez Radę Miejską w Sianowie Uchwały

TABLICA I

Ksiądz Antoni Siemiński (1910-2005) czyta swoje wspomnienia w dniu 95. urodzin. Fot. 2005

TABLICA II

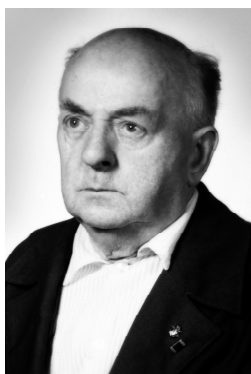
A. Ksiądz Jan Szałach

B. Pośmiertnie nadanie honorowego obywatelstwa Sianowa
Ryszardowi Eugeniuszowi Dutkiewiczowi.
Od lewej: R. Wątroba, burmistrz Sianowa, ks. K. Czurla, SAC i ks. A. Korpusik.
Fot. 08.12.2007

Nr XX/112/08 był Bolesław Zbigniew Kurzawiński (Anonim 1987; Konarski 1991a–c; Ślipińska 2000) (ryc. 7). W Uchwale Nr XXII/121/08 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy i Miasta Sianowa Bolesławowi Zbigniewowi Kurzawińskiemu czytamy (ryc. 8):

W uznaniu zasług artyście malarzowi, żołnierzowi pierwszej i drugiej wojny światowej, pierwszemu kierownikowi USC w Sianowie nadaje się Bolesławowi Zbigniewowi Kurzawińskiemu „Honorowe Obywatelstwo Gminy i Miasta Sianowa”.

Ryc. 7. Bolesław Zbigniew Kurzawiński (1898–1987)

We wniosku Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Sianowskiej skierowanym do Radnych Rady Miejskiej w Sianowie między innymi czytamy (ryc. 9, 10):

My członkowie i sympatycy Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Sianowskiej zwracamy się z wnioskiem o nadanie tytułu „Honorowego Obywatela Miasta Sianowa” Bolesławowi Zbigniewowi Kurzawińskiemu w uznaniu jego zasług dla naszego miasta, regionu i kraju. Szczególną okazją do złożenia tego wniosku jest sto dziesiąta rocznica jego urodzin.

Bolesław Zbigniew Kurzawiński był artystą malarzem, żołnierzem pierwszej i drugiej wojny światowej, urzędnikiem. Zapamiętaliśmy go jako nietuzinkowego człowieka o niebanalnym życiorysie.

[...] Sianowski „epizod” Bolesława Zbigniewa Kurzawińskiego zaczął się w październiku 1945 roku. Był jednym z pierwszych polskich osadników. Przez 24 lata pracował w obecnym Urzędzie Gminy i Miasta w Sianowie jako, najpierw pracownik, a następnie kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

**Uchwała Nr XXII/121/08
Rady Miejskiej w Sianowie
z dnia 3 marca 2008 roku**

w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy i Miasta Sianowa Bolesławowi Zbigniewowi Kurzawińskiemu.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337 oraz z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uznaniu zasług artyście malarzowi, żołnierzowi pierwszej i drugiej wojny światowej, pierwszemu kierownikowi USC w Sianowie nadaje się:

Bolesławowi Zbigniewowi Kurzawińskiemu

HONOROWE OBYWATELSTWO GMINY I MIASTA SIANOWA.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Sianowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ
R. Wątroba
mgr Radosław Janowicz

Ryc. 8. Uchwała Nr XXII/121/08 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy i Miasta Sianowa Bolesławowi Zbigniewowi Kurzawińskiemu

Dokonywania artystyczne, wojenne i zawodowe Bolesława Zbigniewa Kurzawińskiego dostrzegano i nagradzano. Otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień, między innymi Krzyż Walecznych, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski tegoż orderu, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Wojewody Koszalińskiego „Twórcom i Mecenasom Kultury”.

Lata wojny z całym balastem przykrych przeżyć, trudna powojenna codzienność nie zniechęciły go do tworzenia. Był artystą wybitnym klasy europejskiej.

U schyłku życia sam o sobie powiedział: „... godziny, które mi życzliwie pogodnie niebo pozwala spędzić wśród kształtów i barw dając niewysłowiony spokój zaliczam do najpiękniejszych dni jesieni mego życia...”.

W krajobraz Sianowa wpisał się Bolesław Zbigniew Kurzawiński na zawsze. Starsi mieszkańcy pamiętają jego charakterystyczną sylwetkę: nie-

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ
ZIEMI SIANOWSKIEJ
w Sianowie
ul. B. Chrobrego 4
76-004 S I A N Ó W
REGON 331460662

Sianów, dnia 5.02.2008 roku

Szanowni Państwo

Radni Rady Miejskiej w Sianowie

Szanowni Państwo

My członkowie i sympatycy Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Sianowskiej zwracamy się z wnioskiem o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Sianowa

BOLESŁAWOWI ZBIGNIEWOWI KURZAWIŃSKIEMU

w uznaniu jego zasług dla naszego miasta, regionu i kraju. Szczególną okazją do złożenia tego wniosku jest sto dziesiąta rocznica jego urodzin.

Bolesław Kurzawiński –był artystą malarzem, żołnierzem pierwszej i drugiej wojny światowej, urzędnikiem. Zapamiętaliśmy go jako nietuzinkowego człowieka o niebanalnym życiorysie.

W 1924 roku ukończył studia na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Był rzeczywistym członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków. W dwudziestoleciu międzywojennym wystawiał swoje prace w salonach Towarzystwa Sztuk Pięknych „Zachęta” w Warszawie. Po wojnie jego prace prezentowane były wielokrotnie w ośrodkach kultury i salonach wystawowych Polski i poza jej granicami m.in. w Niemczech i Belgii.

Jako żołnierz brał udział w pierwszej i drugiej wojnie światowej. W latach 1919-1920 walczył w czasie wojny polsko – bolszewickiej na froncie północno – wschodnim, w grupie ochronnej gen. Józefa Hallera. Za męstwo i odwagę otrzymał Krzyż Walecznych. Druga wojna światowa to znowu granica wschodnia, internowanie, czteroletni pobyt na Litwie. Kiedy wrócił do Polski okazało się, że stracił żonę w oświęcimskim obozie koncentracyjnym. Szczęśliwie odnalazł, przebywającą przez okres wojny u krewnych i znajomych, córkę Barbarę.

Sianowski „epizod” Bolesława Kurzawińskiego zaczął się w październiku 1945 roku. Był jednym z pierwszych polskich osadników. Przez 24 lata pracował w obecnym Urzędzie Gminy i Miasta jako, najpierw pracownik, a następnie kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

Dokonywania artystyczne, wojenne i zawodowe Bolesława Kurzawińskiego dostrzegano i nagradzano. Otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień m.in. Krzyż Walecznych, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski tegoż orderu, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Wojewody Koszalińskiego „Twórcom i Mecenasom Kultury”.

Lata wojny z całym balastem przykrych przeżyć, trudna powojenna codzienność nie zniechęciły go do tworzenia. Był artystom wybitnym klasy europejskiej klasy.

Ryc. 9. Wniosek Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Sianowskiej sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy i Miasta Sianowa Bolesławowi Zbigniewowi Kurzawińskiemu (strona 1)

U schyłku życia sam o sobie powiedział: ... godziny, które mi życzliwie pogodne niebo pozwala spędzić wśród kształtów i barw dając niewystawiony spokój zaliczam do najpiękniejszych dni mojego życia...”.

W krajobraz Sianowa wpisał się Bolesław Kurzawiński na zawsze. Starsi mieszkańcy pamiętają jego charakterystyczną sylwetkę : niewysokiego pana z laseczką. Wielu z nich udzielał ślubu. Nie wszyscy wiedzieli, że malował, mało kto znał jego obrazy tworzone z wielkiej potrzeby dzielenia się z ludźmi tym, co poruszało, co pragnął pozostawić swoim następcom. Prawie nikt poza najbliższymi wiedział, że pisał wiersze i fraszki.

Wspaniały artysta, wielki patriota, godny ze wszech miar tytułu Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Sianów.

Rodnie RM
Stanisław Jankowski

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ
ZIEMI SIANOWSKIEJ
w Sianowie
ul. B. Chrobrego 4
76-004 S I A N Ó W
REGON 331460662

Jankowski

Ryc. 10. Wniosek Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Sianowskiej w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy i Miasta Sianowa Bolesławowi Zbigniewowi Kurzawińskiemu (strona 2)

niewysokiego pana z laseczką. Wielu z nich udzielał ślubu. Nie wszyscy wiedzieli, że malował, mało kto znał jego obrazy tworzone z wielkiej potrzeby dzielenia się z ludźmi tym, co poruszało, co pragnął pozostawić swoim następcom. Prawie nikt poza najbliższymi [nie] wiedział, że pisał wiersze i fraszki.

Wspaniały artysta, wielki patriota, godny ze wszech miar tytułu „Honorowego Obywatela Gminy i Miasta Sianów”.

Kto będzie następny?

Bibliografia

- ANONIM 1987. Bolesław Kurzawiński, *Głos Pomorza* **27(10 759)**, 02.02.1987: 4.
ANONIM 2005. Honorowy Obywatel Sianowa. Ks. Jan Szalach – Proboszcz Parafii Sianów w latach 1978–2003, *Nasza Gmina. Wiadomości Sianowskie* **21(52)**, 01.12.2005: 1.
BOROŃ J. 2001. Pierwszych honorują, *Głos Sianowski*, 31.07.2001: 8.
DĘBOWSKI A. (oprac.) 2006. *Ksiądz Antoni Siemiński 1910–2005. Świadectwo prawdziwe – wspomnienia*, Koszalin: Wyd. Feniks.

- GOSEK S. 2007. Honorowy obywatel Sianowa, *Nasza Gmina. Wiadomości Sianowskie* **24(101)**, 15.12.2007: 1.
- KŁAWSIUĆ P. 2007. Z chorymi był do końca, *Hospicjum to też Życie* **4**: 4–5.
- KONARSKI B. 1991a. Bolesław Kurzawiński, *Głos Sianowski. Pismo Samorządu Terytorialnego* **9**: 14.
- KONARSKI B. 1991b. Bolesław Kurzawiński, *Głos Sianowski. Pismo Samorządu Terytorialnego* **10**: 5.
- KONARSKI B. 1991c. Bolesław Kurzawiński, *Głos Sianowski. Pismo Samorządu Terytorialnego*, **11**: 5–6.
- KRAKOWIAK P., STOLARCZYK A. (oprac.) 2007. *Ksiądz Eugeniusz Dutkiewicz SAC. Ojciec ruchu hospicyjnego w Polsce*, Gdańsk: Wyd. Via Medica.
- RAASCH R. 2007. Dzieje miasta Sianowa, [w:] *U stóp Góry Chełmskiej. Szkice do dziejów Sianowa*, (oprac.) J. Chojecka. Sianów: Burmistrz Miasta i Gminy Sianów, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sianowskiej, 33–68.
- RAWICZ J. (red.) 2005. *Encyklopedia Gazety Wyborczej*, t. 12, Kraków: Wyd. Nauk. PWN.
- ŚLIPIŃSKA J. 2000. Bolesław Kurzawiński 1898–1987, [w:] *Najwybitniejsi twórcy i artyści Koszalina 1945–2000*, (red.) B. Gutkowski. Koszalin: Agencja Usługowo-Wydawnicza „Millenium”, 46–51.
- WNUK E. 1998. Służę ludziom z radością. Rozmowa z księdzem Janem Szalachem, proboszczem parafii w Sianowie, *Głos Pomorza*, 28.12.1998: 13.

Aneks

Krótkie biografie osób uhonorowanych przez Gminę i Miasto Sianów w 1993 i 1994 roku

Janina ŁAGODZICZ (1922–1999)

Pierwszą młodość Janiny zabrała wojna, śledztwo w gestapo, niemieckie więzienia w Łodzi i Wrocławiu, ucieczki, tułaczka oraz partyzantka we Francji. W 1946 roku przybyła do Sianowa i zorganizowała amatorski zespół artystyczny skupiający starszych i młodszych mieszkańców miasta. Od 1965 roku kierowała świetlicą, a później Miejskim Domem Kultury w Sianowie. W 1978 roku z Jej inicjatywy powstał Klub Seniora, którego została przewodniczącą. Była również prezesem Zarządu Koła Związku Kombatantów Rzeczypospolitej i Byłych Więźniów Politycznych w Sianowie. Nie sposób wymienić nagród, odznaczeń i wyróżnień, jakie otrzymała oraz zespoły, które prowadziła.

Józef ŁUKASZCZYK (1939)

Od 1960 roku związany z Sianowem, gdzie pracuje jako nauczyciel. W latach 1986–1990 pełnił funkcję dyrektora Zbiorczej Szkoły Gminnej. Sumienny

i wzorowy wychowawca młodzieży. Wieloletni przewodniczący Zarządu Miejsko-Gminnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Sianowie. Aktywny działacz społeczny. W uznaniu zasług wielokrotnie odznaczany.

Leon OZGA (1923)

W 1948 roku przyjechał do Sianowa i tu rozpoczął pracę zawodową. Pracował między innymi w: fabryce zapalek, Powiatowych Zakładach Przemysłu Terenowego oraz jako kierownik kina w Sianowie. Udzielał się w Ochotniczej Straży Pożarnej, a także w amatorskim zespole artystycznym. W latach 1954–1962 był radnym Powiatowej Rady Narodowej w Koszalinie. Wieloletni prezes Zarządu Koła Związku Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Sianowie.

Anna PIECHOCKA (1915–1999)

Od 1950 roku związana z Ziemią Koszalińską, a z Sianowem od 1960. Wieloletnia nauczycielka, wzorowa wychowawczyni i organizatorka placówek oświatowych. Doskonała propagatorka życia kulturalnego w swoim środowisku. Obok pracy zawodowej aktywnie uczestniczyła w życiu społecznym Sianowa. Przez szereg kadencji radna Rady Narodowej w Sianowie. Wielokrotnie odznaczana odznaczeniami państwowymi i resortowymi.

Feliks PIETRASZKIEWICZ (1937–2005)

Długoletni mieszkaniec Sianowa. Od 1955 roku nauczyciel w Szkole Podstawowej Nr 1, a od 1977 roku dyrektor Zbiorczej Szkoły Gminnej. W latach 1986–1990 zastępca inspektora oświaty w Sianowie. Poza pracą zawodową aktywny działacz sportowy, wieloletni radny oraz przewodniczący Rady Narodowej w Sianowie. Za pracę zawodową i społeczną otrzymał wiele nagród, wyróżnień i odznaczeń.

Alfons PIOTROWSKI (1925)

Do Sianowa przyjechał w 1948 roku. Podjął pracę w Spółdzielni Spożywców, równocześnie pracował w OSP w Sianowie. Po przekształceniu Spółdzielni Spożywców w Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska” pracował w niej do 1952 roku. Do 1988 roku pełnił funkcję zastępcy komendanta i gospodarza OSP w Sianowie. Wielokrotnie odznaczany.

Mieczysław PIOTROWSKI (1920–1995)

Do Sianowa przybył w lipcu 1945 roku. Prowadził prywatny warsztat stolarski. W roku 1950 przeszedł do pracy w Zarządzie Nieruchomości Miejskich w Sianowie. W 1952 roku został dyrektorem MZBM w Sianowie. W latach 1958–1978 pracował na stanowisku dyrektora Miejskiego Przedsiębiorstwa

Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, a po reorganizacji w roku 1978 roku – kierownika w Zakładzie Gospodarki Komunalnej. W 1981 roku przeszedł na emeryturę. Obok pracy zawodowej udzielał się również społecznie. Był organizatorem Spółdzielni Spożywców, a także OSP, której był gospodarzem i członkiem Zarządu, a od 1957 roku prezesem. Funkcję tę pełnił do 1991 roku. Wieloletni radny Rady Narodowej w Sianowie. Od 1949 roku członek Gminnej Spółdzielni „SCh”. Odznaczany za swoją pracę zawodową i społeczną.

Józef SORÓBKA (1925)

Z obecną gminą Sianów związany od 1946 roku. Był jednym z założycieli Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Sianowie. Przez wiele lat pełnił funkcję prezesa Zarządu Spółdzielni. Aktywnie uczestniczył w życiu społecznym Sianowa, będąc przez szereg lat radnym Rady Narodowej w Sianowie. W uznaniu zasług wielokrotnie odznaczany.

Ks. Jan SZALAŁACH (1930)

Do Sianowa przybył z Żydowa (gmina Polanów) 7 lipca 1978 roku i od tego momentu dał się poznać jako człowiek dużej energii i pracowitości. W 1979 roku przystąpił do remontu kaplicy cmentarnej oraz kościoła parafialnego, angażując w te prace swoim zapalem duże grono parafian. W 1982 roku rozpoczął budowę nowej plebani. Jej poświęcenie nastąpiło w 25-lecie kapłaństwa ks. proboszcza. W 1986 roku z Jego inicjatywy wybudowany został kościół filialny w Węgorzewie, a dziesięć lat później kościół filialny w Sianowie.

Franciszek TRALEWSKI (1920–2003)

Do Sianowa przybył w 1946 roku, podejmując pracę na stacji kolejowej w Skibnie. Od 1947 do 1981 roku pracował w fabryce zapalek, zaczynając od odgruzowywania zakładu. W trakcie pracy zawodowej wielokrotnie odznaczony odznakami resortowymi, zakładowymi i regionalnymi. Pracując zawodowo, udzielał się również społecznie. Był radnym Rady Narodowej w Sianowie oraz radnym Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie.

Danuta MILER (1939)

Przybyła do Sianowa w 1975 roku. Zaczęła pracę w POHZ Skibno jako główny specjalista ds. służby pracowniczej, następnie zatrudniona została w Urzędzie Gminy i Miasta w Sianowie. Od roku 1984 powołano ją na stanowisko dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Sianowie. W okresie Jej dyrektorowania powstało dużo różnorodnych zespołów amatorskich. Wiele z nich sięgnęło po laury wojewódzkie i krajowe, między innymi „Diabliki” i „Demonki”. Zmodernizowała wiele obiektów kultury. Była współtwórczynią DNI ZIEMI SIANOWSKIEJ.

Bernard KONARSKI (1928)

Przybył na Ziemię Sianowską jako młody chłopak wraz z rodzicami. Jak stwierdził w jednym ze swoich wywiadów, już czwarte pokolenie Konarskich żyje na tej Ziemi. W fabryce zapalek w Sianowie Konarscy przepracowali ponad sto lat. Jest to swoisty ewenement, który daje Mu wielką satysfakcję. Jest przewodnikiem PTTK, publicystą krajoznawczym i historykiem. W 1993 roku został uhonorowany Nagrodą I stopnia Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki. W swoim bogatym życiu opublikował kilkadziesiąt pozycji opisujących określone obiekty, miasta, postaci. Współpracuje z wieloma pismami lokalnymi. Współtworzył i współredagował między innymi „Głos Sianowski”.

Bernard SZULC (1935)

Przybył do Iwęcina w 1957 roku. Tam też podjął pracę w charakterze nauczyciela w miejscowej szkole podstawowej, która mieściła się w dwóch odległych o ponad 250 m budynkach. Za swój główny cel postawił poprawę warunków nauki i pracy. Już jako kierownik wydeptywał ścieżki w powiecie i województwie, szukając funduszy na rozbudowę szkoły. Na miejscu organizował społeczników gotowych do pracy. Sam również zakasywał rękawy i pracował na równi z innymi na budowie. To nie był remont, ale rozbudowa jednego z budynków. W 1971 roku szkoła została oddana do użytku. Od roku 1977 istnieje w niej schronisko młodzieżowe. Jednocześnie myślał o drugim budynku. Zabrał się więc za jego rozbudowę. W konsekwencji powstał 8-rodzinny Dom Nauczyciela. Przy szkole założył wieloowocowy sad z przeznaczeniem dla uczniów i nauczycieli. Przez cały czas działał aktywnie społecznie. Jest „duszą” wsi. W 1986 roku wyjechał w swoje rodzinne strony, pozostawiając po sobie wspaniałe i trwałe pomniki oraz wiecznie żywą pamięć.

Józef WOLSKI (1929)

Przybył do Sianowa w 1952 roku, od razu w charakterze organisty. Jest więc żywą częścią powojennej historii parafii pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w naszym mieście. Jego głos i akompaniament towarzyszył i towarzyszy nadal sianowskim uroczystościom parafialnym i rodzinnym. W 1992 roku za czterdziestoletnią służbę ludziom i Bogu otrzymał odznaczenie od Papieża Jana Pawła II, które odebrał w Watykanie.

Rajmund ZARZYCKI (1936)

Przybył do Sianowa z Kołobrzegu w 1965 roku z małżonką Weroniką, którą poznał na studiach w Akademii Medycznej w Gdańsku. Farmaceuta z zawodu, miłośnik przyrody i przewodnik z zamiłowania. Od 1991 roku – co nie jest wcale łatwym zadaniem – prezes Okręgowej Izby Aptekarskiej w Koszalinie. Tradycje rodzinne kontynuuje jeden z dwóch synów państwa Zarzyckich

– Paweł, doktor farmacji, pracownik naukowy Wydziału Farmacji Akademii Medycznej w Gdańsku. Drugi syn państwa Zarzyckich – Rafał jest absolwentem Seminarium Franciszkańskiego w Łodzi. Pracuje obecnie w koszalińskiej aptece BURSZTYNOWA przy ul. Dworcowej. Apteka „to nie drogeria czy sklep spożywczy. Tu nie jest najważniejszy zysk, lecz szeroko pojęte zdrowie chorego” – to dewiza życiowa państwa Zarzyckich.

Ehrenbürger der Gemeinde und der Stadt Zanow (Sianów)

Zusammenfassung

Die Geschichte eines Ortes ist vor allem die Geschichte seiner Bürger, die, so wie wir jetzt, durch die Straßen gegangen sind, die hier gelebt haben und auch hier gestorben sind, unabhängig von der Geschichte Polens, Europas oder der ganzen Welt. Aber nur einige wenige sind ausgezeichnet worden.

Den Titel „Ehrenbürger“ erhielten vor 1945 August Kolbe (18.08.1821–23.02.1900), Gründer der Streichholzfabrik, und Joachim Kummert (17.12.1834–30.03.1914), Richter in Zanow, später Bürgermeister in Kolberg.

Nach 1945 bis 1993 wurden keine Ehrenbürgertitel verliehen. Erst aus Anlass der 600-Jahrfeier (11.02.1993) der Stadt wurden 10 Bürger geehrt: Janina Łagodnicz, Józef Łukaszyk, Leon Ozga, Anna Piechocka, Feliks Pietraszkiewicz, Alfons Piotrowski, Mieczysław Piotrowski, Józef Soróbka, Pf. Jan Szałach und Franciszek Tralewski.

Ein Jahr später erhielten 5 Bürger den Ehrentitel: Danuta Miler, Bernard Konarski, Bernard Szulc, Józef Wolski, Rajmund Zarzycki. Jedoch erst am 11.02.2008 wurde der Beschluss rechtskräftig vom Stadtrat unter der Nr. XX/112/08 anerkannt. Vor diesem Datum erhielten noch 3 Bürger den Ehrentitel: Pf. Antoni Siemiński (04.09.1910–10.09.2005), Pf. Jan Szałach (07.06.1930) und Pf. Ryszard Eugeniusz Dutkiewicz (16.07.1047–11.09.2002). Nach der Annahme des Beschlusses, ehrte der Stadtrat am 03.03.08 den ersten polnischen Leiter des Standesamtes in Sianów Zbigniew Bolesław Kurzawiński, Teilnehmer am I. und II. Weltkrieg. Kunstmaler. Wer wird der nächste „Ehrenbürger“ der Stadt sein? Und wann?

